

2. Upokojeni zvaničniki in njim podobni, brez ozira na višino pokojnine:

Draginjski razredi:

I.	II.	III.
750 Din.	700 Din.	650 Din.

3. Upokojeni služitelji in njim podobni, brez ozira na višino pokojnine:

I.	II.	III.
650 Din.	600 Din.	550 Din.

Upokojenci pod 2. in 3. prometnih naprav prejemajo še nadalje dosedanje draginjske doklade po členu 11. zakona o draginjskih dokladah aktivnih uslužbencev, upokojencev in upokojenk državnih prometnih naprav.

Doklade, določene s tem členom, pristojne prav tako onim upokojencem, ki so se jim za pokojnino vstela tudi vojna leta in ki prejemajo samo na podstavi tega popolno plačo položaja, s katerega so bili upokojeni.

Aktivni častniki, popolni invalidi in državni uradniki, ki so bili kot rezervni častniki spoznani za popolne invalide, dobivajo prav tako draginjske doklade iz tega člena po plači položaja, s katerega so bili spoznani za popolne invalide. Uradniki obvezniki, popolni invalidi svobodnih poklicev in bivši dijaki, ki predložijo dokaze o popolni nesposobnosti za kakršnokoli delo, katerih čin pri vojski pa ni odrejen, uživajo draginjske doklade aktivnih podporočnikov.

Člen 6. Upokojenci in upokojenke, kar jih je bilo upokojenih, ko so stopili v veljavo novi zakoni, prejemajo po plači, ki so jo imeli po dosedanjih zakonih, draginjske doklade kakor uslužbenci, upokojeni, preden so stopili v veljavo novi zakoni.

Člen 7. Civilnim in vojaškim upokojencem in upokojenkam kakor tudi upokojencem in upokojenkam državnih prometnih naprav, upokojenim, ko so stopili v veljavo novi zakoni, se odreja po plači po teh zakonih višina osebnih draginjskih doklad z istim odstotkom, s katerim se jim odreja pokojnina; pri tem se jemlje za podstavo osebna draginjska doklada, ki so jo imeli ob času upokojitve po odločbi ministrskega sveta o draginjskih dokladah z dne 17. aprila 1924, D. R. br. 42.300* z izjemami in dopolnitvami z dne 17. maja istega leta, D. R. br. 53.500,** samo da ne smejo biti tako odrejane doklade, in sicer:

1. za uradnike:

v draginjskem razredu

I.	II.	III.
550 Din.	500 Din.	450 Din.

2. za zvaničnike in služitelje:

v draginjskem razredu

I.	II.	III.
400 Din.	350 Din.	300 Din.

Ministrom, upokojenim po novem zakonu, pristoji mesečna doklada, odrejena zanje s členom 4. te uredbe.

One rodine umrlih državnih uslužbencev, ki uživajo rodbinsko pokojnino državnih uslužbencev po prejšnjih zakonih ali plačah ali pokojninah, prejemajo draginjske doklade po členu 3. tabele I. ali III. te uredbe, kakor je bil nač pokojnik uradnik, zvaničnik ali služitelj.

Rodbine onih umrlih državnih uslužbencev, ki so jim bile pokojnine urejene ali bi bile urejene po novih zakonih in po novih plačah, imajo iste draginjske doklade, ki so jih imele ali bi jih imele osebe, od katerih izvajajo pravico, ko bi bile te osebe upokojene (člen 146. zakona o uradnikih).

Člen 8. Upokojencem gre, če so v vojaški službi, ista osebna draginjska doklada kakor v civilu. Če jim gre po činu v vojski višja doklada od doklade, ki jo uživajo v civilu, jim gre osebna doklada tega čina.

Člen 9. Osebe, ki dobivajo iz državne blagajne milostne oskrbnine ali življenske rente, in sicer na podstavi in v okviru državnih zakonov ali zakonskih predpisov, ki so veljali, preden so stopili v veljavo novi zakon o državnih uslužbencih, nadalje osebe, ki uživajo miloščino po § 76. zakona o civilnih uradnikih kraljevine Srbije, dobivajo osebne doklade iz člena 3. te uredbe.

Osebe, ki prejemajo podporo po čl. 125. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih in po čl. 109. zakona o državnem prometnem osebnju, nadalje osebe, ki uživajo miloščino po aktu vladarske milosti, dobivajo kot osebno draginjsko doklado minimalne doklade po členu 7. te uredbe.

* »Uradni list« pod št. 123.

** »Uradni list« pod št. 171.

Člen 10. Sirote državnih uslužbencev brez očeta in matere, ki uživajo vzgojnost, dobivajo osebno draginjsko doklado po 10 dinarjev na dan, in sicer ob pogojih, ki veljajo za upokojence in upokojenke glede pravice do osebnih doklad.

Člen 11. Vse osebe, ki imajo po tej uredbi pravico do osebne draginjske doklade, imajo tudi pravico do rodbinske doklade, in sicer:

a) za zakonito ženo po 150 dinarjev na mesec in

b) za vsakega otroka, rojenega v zakonitem zakonu, ali pozakojenega, po 150 dinarjev na mesec.

Glede upokojencev in upokojenk, upokojenih po novih zakonih, se smatra, da je vsteta v to vsoto tudi doklada za otroke, določena v členu 143. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

Člen 12. Rodbinska doklada za ženo ne gre uslužbencem:

1. če je žena aktivna državna uslužbenka ali upokojenka;

2. če ima žena toliko rednih dohodkov, bodisi iz premične ali nepremične imovine, bodisi iz osebnega dela kakršnekolikoli vrste, da znašajo ti dohodki na mesec 500 dinarjev ali več;

3. če gresta zakonca narazen, ne glede na to, ali teče pravda o ločitvi zakona ali ne.

Člen 13. Rodbinska doklada za otroke (ali razlika od doklade po členu 143. zakona o uradnikih) ne gre uslužbencem:

1. za otroka po dovršenem 16. letu;

2. za otroka, ki vstopi v javno ali privatno službo z dohodki v denarju ali v naravi, če znašajo ti njegovi dohodki na mesec 500 dinarjev ali več;

3. za otroka, ki se oskrbuje v javnem civilnem, vojaškem, dobrodelnem ali vzgojnem zavodu na brezplačnem mestu;

4. za otroka, ki ima šolsko ali naučno stipendijo, užitek iz kakršnegakoli fonda, podporo ali ustanovo na mesec 200 dinarjev ali več;

5. za otroka, ki vstopi v trgovino, v obrt ali podjetje za učenca ali vajenca, pa ga vzdržuje delodajalec brez nagrade;

6. za otroka, ki se omoži ali oženi;

7. za otroka, ki ima lastno premično ali nepremično imovino, katere dohodki znašajo na mesec 500 dinarjev ali več.

Izjemoma se priznava pravica do te razlike rodbinske doklade za otroke tudi po dovršenem 16. letu:

a) za hčer, če gospodinja očetu, ki je vdovec;

b) če je otrok duševno ali telesno trajno nesposoben za kakršnokoli delo ali pridobivanje;

c) če otrok redno nadanjuje šolanje v državi ali v inozemstvu, ne da bi prekinjal potrebno kontinuiteto v šolanju, in sicer za čas šolanja, toda najdalje do dovršenega 23. življenjskega leta.

Tudi za primere pod točkami a), b) in c) veljajo omejitve točk 2. do 7. tega člena.

Nesposobnost za delo ali za pridobivanje se dokaže z izpričevalom zdravnega zdravnika ali pa občinskega zdravnika v krajih, kjer državnega zdravnika ni; obiskovanje šole se dokaže z izpričevalom šolskega oblastva.

Če sta oče in mati upokojenca, gre razlika te doklade za otroke onemu zakoncu, ki mu gre zakonska doklada za otroke.

Člen 14. Osebe, ki prejemajo osebno doklado po odredbah člena 10. te uredbe, nimajo pravice do rodbinske doklade.

Člen 15. Če je mož aktiven državni uslužbenec, žena pa upokojenka in narobe ali če sta oba upokojena, ima vsak zase pravico do osebne doklade.

Člen 16. Izvzeti od pravice do draginjske doklade vobče, t. j. osebnih doklad in rodbinskih doklad, so upokojenci in upokojenke, ki imajo bodisi od lastne imovine, bodisi od osebnega dela na mesec 3000 dinarjev ali več dohodkov.

Oni državni upokojenci, ki se bavijo s samostalnim obratom ali svobodnim poklicem, kakor: odvetniki, zdravniki, inženjerji i. dr., nimajo pravice do draginjske doklade, razen če dokažejo z zdravniškim izpričevalom, izdanim po državnih ali občinskih zdravnikih, da so nesposobni za delo zaradi starosti in telesne nesposobnosti, ali če so prekoračili 65. leto starosti.

Člen 17. Odredba prvega odstavka člena 16. te uredbe ne velja za ministre in za upokojence in upokojenke, ki prejemajo osebno pokojnino, če so upokoje-

ni po 20 letih efektivne službe, a za upokojenke, ki uživajo vdovsko pokojnino, če so starejše nego 65 let.

Člen 18. Za otroke, ki uživajo rodbinsko pokojnino, veljajo te-le odredbe:

Če uživajo pokojnino otroci brez očeta in matere, gre pravica do prejemanja osebne pokojninske draginjske doklade najstarejšemu, ki prejema za ostale uživalce iste pokojnine še po 150 dinarjev na mesec kot rodbinsko doklado.

Če pa imajo otroci, ki uživajo pokojnino po očetu ali materi, enega roditelja še živega, ki je bodisi aktiven, bodisi upokojen državni uslužbenec, nimajo pravice do pokojninske osebne doklade, nego njih roditelj ima pravico do rodbinske doklade zanje, in sicer ob pogojih, ki so razloženi v členu 13. te uredbe.

Če je več otrok nego eden, se razdeli znesek te pokojnine na enake dele in po velikosti takega dela se oceni, ali izpolnjuje otrok glede imovinskega stanja pogoje, ki se zahtevajo po tej uredbi za pridobitev pravice do rodbinske doklade.

Če uživajo otroci pokojnino po očetu skupno z mačeho, prejema mačeha pokojninsko osebno doklado kakor tudi rodbinsko doklado po 150 dinarjev na mesec za vsakega otroka, in sicer, če žive skupaj; če pa živi mačeha ločeno od pastorkov, se osebne in rodbinske doklade seštejejo in ves seštetek se razdeli na dele kakor pokojnina.

To velja za otroke, ki prejemajo pokojnino po prejšnjih zakonskih predpisih Srbije in Črne gore.

Člen 19. Če mož ni v državni službi, žena pa je upokojena, ima žena pravico samo do osebne doklade, razen če dokaže, da je njen mož siromašnega stanja in nesposoben za delo. V tem primeru ima žena pravico do rodbinske doklade za otroke, in sicer ob običajnih pogojih, ki veljajo za prejemanje te doklade. Moževa nesposobnost za delo se ugotovi po predpisu člena 108. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

Člen 20. Če se zakon razveže ali če živita mož in žena ločeno, veljajo glede rodbinske doklade za otroke te-le odredbe:

1. če sta mož in žena oba upokojenca ali če je eden izmed njih v državni službi, drugi pa upokojenec, gre rodbinska doklada za otroke onemu zakoncu, pri katerem se otroci vzdržujejo;

2. če je mož svobodnega poklica, mati pa osebna upokojenka in se vzdržujejo otroci pri njej, gre doklada za otroke materi kot osebni upokojenki;

3. če je mož upokojenec, žena pa ni ne državna uslužbenka ne osebna upokojenka, ima mož pravico do rodbinske doklade za otroke, toda doklada se izplačuje ženi, če so otroci pri njej.

To velja, bodisi da je zakon razvezan, bodisi da teče pravda o ločitvi zakona, bodisi da je mož odšel od svoje žene ali ona od njega ter živi ločeno, ne glede na to, ali teče pravda o ločitvi zakona ali ne.

Člen 21. Če je državni upokojenec ali državna upokojenka disciplinski kaznovan (kaznovana) s tem, da se mu (ji) je odvzela plača, ali če je v preiskavi ali obtožen (obtožena), dobiva osebno

dokado nižano v istem razmerju, kolikor se mu (ji) je znižala tudi pokojnina, samo da se mu (ji) osebna doklada ne sme znižati več nego za polovico. Tudi v tem primeru ostanejo rodbinske doklade popolne.

Če se mu (ji) odvzame vsa pokojnina, mu (ji) ne gre ne osebna ne rodbinska doklada.

Člen 22. Osebna draginjska doklada po tej uredbi se sme vzeti v popis samo za državne terjatve, in sicer do polovice, in za sodno priznane vzdrževalnine.

Rodbinska doklada se ne sme jemati v popis za nikakršne terjatve.

Člen 23. Upokojencem in upokojenkam, ki žive v inozemstvu po dobljeni dovolitvi (člen 157. zakona o uradnikih), se znižujejo osebne in rodbinske doklade za 30%.

Člen 24. Za prejemanje draginjskih doklad po tej uredbi morajo upokojenci in upokojenke pri blagajni, kjer dobivajo prejemke, izpolniti posebne prijave, ki jih predpiše minister za finance in s katerimi se ugotovi, da so glede pravice do prejemanja draginjskih doklad izpolnjeni vsi pogoji, ki se zahtevajo.

Vsako izpremembo mora predložiti po že predloženi prijavi takoj naznaniti dotični blagajni z novo prijavo.

Blagajne, ki izvršujejo izplačevanje, imajo zaradi preizkušanja že predložene prijave pravico in dolžnost, od poedincev zahtevati predložitev novih prijav.

Za dokaz, da so predložiteljeve navedbe resnične, služi jamstvo dveh državnih aktivnih ali upokojenih uradnikov.

Člen 25. Če predložita upokojenec ali upokojenka neresnično prijavo za prejem draginjske doklade in jo prejmeta po njej, se kaznujeta s tem, da se ji-ima odvzame osebna rodbinska doklada za leto dni.

Poleg prej navedenih kazni se vsak takšen upokojenec in vsaka takšna upokojenka še kazenski obtoži zaradi goljufije.

Poroki na prijavi, s katero se zahteva draginjska doklada, so v kazenskem in v materialnem oziru odgovorni tako kakor predložitelj prijave, če so vedoma podpisali neresnično prijavo. Kaznujejo se z isto kaznijo, določeno v tem členu, kakor predložitelj.

Izrekati kazni, s katero izgube draginjsko doklado vsi upokojenci in vse upokojenke, je pristojen minister za finance.

Vsa finančna oblastva in vse avtonomne blagajne morajo kar najstrožje paziti na pravilno izvrševanje tega zakona ter vsako nepravilnost priobčiti ministru za finance (generalni direkciji državnega računovodstva za administrativni oddelek) zaradi izrekanja kazni in nadaljnjega postopanja.

Člen 26. Te odredbe veljajo izza dne 1. septembra t. l.

Minister za finance:
dr. M. Spaho s. r.

Ministrski svet je v seji z dne 8. okt. 1924 usvojil gorenji predlog gospoda ministra ter odobruje, da se povsem postopa po njem.

Predsednik ministrskega sveta:
Ljub. M. Davidović s. r.

(Podpisi ostalih ministrov.)

Protesti okrajnih učiteljskih društev.

Desolatne prosvetne razmere pod klerikalnim prosvetnim režimom. — Učiteljstvo je »na razpoloženju« in brez službe, šole so pa brez pouka. — Neomajna vera članstva v UJU.

—res Učiteljsko društvo za Maribor in bližnje okolice je na svojem zborovanju dne 16. oktobra t. l. sklenilo:

1. V mariborski oblasti so z ozirom na preteklost zlasti ob državni meji in v Prekmurju, tudi v šolstvu posebne prilike, katere je treba upoštevati v vzgojno narodnem in državnem zmislu. Neobhodno potrebno je za prospeh šole, narodne in državne misli, da funkcionarji šolske oblasti te prilike poznajo in upoštevajo. Zato obžalujemo, da šolska uprava ni upoštevala pri zadnjih imenovanjih tega važnega principa.

2. V interesu šolstva je, da se vrši reden pouk. Zadnji čas pa se je ustvarila pri nas nova kategorija učiteljstva, namreč »učiteljstvo na razpoloženju«, med tem, ko se po mnogih naših šolah ne more vršiti reden pouk zaradi pomanjkanja učiteljstva. Zato pozivamo šolsko upravo, da čimprej odpravi te izredno žalostne razmere in izpolni prazne razrede z »učiteljstvom na razpolo-

ženju« ter nastavi učiteljske abiturijente in abiturijentinje.

3. Odločno obsojamo vsa nasilja in krivice, ki so se dogodile v zadnjem času številnim posameznikom našega stanu ne iz stvarnih in strokovnih, ampak iz politično-strankarskih ozirov. Vsi njih ni namreč težko prizadeto le učiteljstvo, ampak tudi razvoj našega šolstva.

Posebno pa obsojamo nasilje, ki se je izvršilo nad zaslužnim višjim šolskim nadzornikom Ganglom, ker je s tem prizadeto tudi vse učiteljstvo.

Bič, ki nas tepe, bo le tem tesneje strnil naše vrste v neomajni slogi in solidarnosti, kakaj močna in trdna stanovska organizacija bo za bodočnost našega stanu in našega šolstva prav tako važnega, ali pa še večjega pomena, kakor je bila do sedaj.

—res Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo, 4. oktobra 1924 v Rogaški Slatini, je sprejelo sledeči protest:

1. Izjavljamo, da smo brezpogojno solidarni z enotno organizacijo UJU.

2. Obsojamo vsakogar, ki poskuša zanesti neslogo v naše vrste.

3. Obžalujemo, da odločuje v prosvetni upravi politika, ne pa postava in pravica in je v najvažnejših vprašanjih učitelstvo izključeno od sodelovanja.

4. Protestiramo, da se odstavljajo najodličnejši, nad vse zaslužni šolniki, kakor Gangl, Rapè, Scheil i. dr., da se razveljavljajo službeni dekreti in se premeščajo učitelji brez službene potrebe na željo nekaterih oseb.

—res Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj je zborovalo dne 11. t. m. v Brežicah, in je sprejelo sledeči resoluciji:

1. Protestiramo proti nasiljem, izvršenim v prosvetni upravi v zadnjem času nad naprednim učiteljstvom, predvsem radi razrešenja g. višjega šolskega nadzornika Gangla in krivične uporabe člena 71. činovniškega zakona.

2. Protestiramo proti pisavi »Slovenca« v zadnjem času ter odločno izjavljamo, da smo solidarni in z vsi disciplino v enotni organizaciji UJU!

—res, Ljutomersko učiteljsko društvo, zbrano dne 11. oktobra 1924 na svojem zborovanju v Kapeli pri Radencih:

1. obžaluje, da odločuje ravno v prosvetni upravi politika in to baš politika

stranke, ki ni nikdar vzela resno šolskega vprašanja;

2. protestira, da vrši sedanji režim nasilje nad naprednim slovenskim učiteljstvom, predvsem protestira in je ogorčeno radi razrešenja višjega šolskega nadzornika Engelberta Gangla ter ljutomerskega okrajnega šolskega nadzornika Ivana Koropca;

3. odločno obsoja zlorabo člena 71. činovniškega zakona, ker se na ta način goji in podpira vse drugo prej nego bratstvo, vzajemnost in uspešno prosvetno delo.

—res Sv. Lenarško učiteljsko društvo je sprejelo na svojem zborovanju dne 15. oktobra t. l. sledeče resolucije:

1. Enoglasno izjavljamo, da smo bili, smo in bomo solidarni z našo organizacijo UJU.

2. Odločno obsojamo nasilja, ki prihajajo od prosvetne uprave v zadnjem času nad naprednim učiteljstvom. Protestiramo proti odstranitvi višjega šolskega nadzornika E. Gangla.

3. Odločno zahtevamo osamosvojitve šolske uprave od politične.

Prezaslužnemu srezkemu šolskemu nadzorniku izrekamo najiskrenejšo pohvalo, kajti vodil je od prevrata sem popolnoma objektivno in z mnogim trudom v nacionalističnem duhu učiteljstvo z najboljšimi pedagoško - didaktičnimi nasveti in modernimi načeli.

Položaj profesorjev.

V članku »Stanovsko gibanje slovenskih profesorjev« (»Učit. Tovariš« št. 41 od dne 16. oktobra 1924) stoji trditev, da je položaj profesorjev »relativno ugodnejši nego je bil v Avstriji«.

Da vidimo: V Avstriji je profesor pri prvem definitivnem nameščenju prišel v IX. činovni razred, t. j. činovni razred stotnika ali kapetana, z 10 službenimi leti je prišel v VIII., z 20 službenimi leti v VII. činovni razred ali čin podpolkovnika. Začetna plača v IX. činovnem razredu je bila 2800 K na leto, najvišje 6500 K brez aktivitetne doklade. Celotni najvišji prejemki profesorja so se od najvišjih prejemkov podpolkovnika razločevali za nekaj sto kron letno, kolikor je bila stanarina pri oficirjih višja kakor aktivitetna doklada pri državnih uradnikih.

Sedaj pride profesor z definitivnim nameščenjem v 8. grupo I. kategorije, ki ima isto položajno plačo kakor poročnik. Profesor doseže 4. grupo I. kategorije, ki ima sicer isto položajno plačo kakor podpolkovnik, toda celotni prejemki podpolkovnika so večji za 850 Din mesečno v denarju in za 27 m³ drv na leto, kar

predstavlja mesečno najmanj 300 Din, tako da star, doslužen profesor prejema približno iste prejemke kakor kapetan, to je konča s prejemki onega oficirskega čina, s katerim je v Avstriji začel definitivno službo. Na videz ugodnejši položaj imajo starejši ravnatelji (nad 20 službenih let), ki imajo položajno plačo brigadnega generala; toda tudi njihovi celotni prejemki ne presegajo celotnih prejemkov podpolkovnika, dočim so v Avstriji ravnatelji imeli čin in plačo polkovnika.

O nadzornikih niti ne govorimo. Njihov položaj je tak, da se vsak profesor in vsak ravnatelj brani nadzorniškega mesta.

Pri vsem tem pa je treba upoštevati, da tudi današnji oficirski prejemki po valutni vrednosti daleč zaostajajo za predvojnimi; tem bolj velja to seveda za profesorje in druge civilne državne uradnike.

Edina ugodnost dosežena je s tem, da mladi profesorji avtomatično postanejo definitivni, dočim so v Avstriji nekateri suplenti morali po 5-6 let čakati na izpraznjeno mesto.

Splošne vesti.

—r Opuščanje slovenskih učiteljev v Italiji. Šolski skrbnik Reina je zagotavljal poslancu dr. Besednjaku, da se ni bati opuščanja slovenskih učiteljev; Toda italijanska gospoda govori eno, dela pa drugo. Sedaj so odslovljeni prvi učitelji na podlagi nove zakonodaje za osnovno šolo. Opuščeni so: Bernettič Fran, Rakitovac, Cerut Silvester, Predloka, Demarin-Flego Zorka, Kenič Andrej, Zagorje, Knap Anton, Col, Medvešek Bogomil, Dekani, Mistej Josip, Bukovica, Pahor Josip, Sežana, Sledili bodo še drugi odpusti.

— Za prosvetnega inšpektorja bi tojske oblasti je imenovan gosp. Peter Lješnarevič, direktor gimnazije v Velešu.

— Belokranjskemu učiteljskemu društvu. Ker je prosvetni oddelek za Slovenijo razveljavil odlok višjega šolskega sveta z dne 16. decembra 1919, št. 16.153, s katerim je dovoil, da se smatrajo dnevi ob zborovanju učiteljskih društev pouka prosti, se za 8. dan novembra 1924 določeno društveno zborovanje ne bo vršilo. — Predsednik.

— Vse one, ki eventualno še niso prejeli »Rešenja« o prevedbi opozarjamo in jim nasvetujemo, naj še enkrat s kolega prosto vlogo urgirajo rešitev »rešenja« in naj ponovno izpolnijo in priloge ono polo »Podaci«, ki smo jo morali izpolniti vsi meseca decembra 1923. Vlogo naj potem uradnim putem pošljejo na ministrstvo.

— Učiteljska imenovanja. Novo so imenovani: Ivana Košar v Bukovščico, Vanda Andoljšek v Trbovje, Ada Othofer v Gabrje, Jagoda Bačič v Poljšnik, Avgust Binder v Ovčjak, Alojzij Cotman v Reichenau, Ana Terpin v Laze, okraj Črnomelj, Roza Roš v Stranje, Adalbert

Božič v Staro vas, Celestin Perka v Ribnico, Cezar Sancin na Vinico, Zora Kneisel v Staro vas, Jančkovič Janko v Podstenice, Marija Kovič na Trebelno, Stanko Gajšek v Senovo, Mara Šifer-Dietz na Zidan most, Anica Gabršek v Reko nad Laškim, Adolf Arzenšek k Sv. Jederti, Frančiška Molik na Rakek, Bogomira Dobovšek v Dobrepolje. — Premeščeni so: Franja Černe Mrak iz Tržiča v Leskovec, Vladimir Perhac iz Leskovca v Tržič, Roza Krische-Progar iz Črmošnjic v Hinje, Zora Iskra iz Radovljice na Vič, Julija Weble iz Kočevja v St. Peter pri Novem mestu, Anica Sekula z Blok v Podzemelj, Rudolf Bratok z Velikih Pojan v St. Rupert, Alojzij Markič iz Ovčjaka na Vič, Milan Grom iz Žvirč v Babino polje, Jožica Erbežnik iz Dolža v Prečno, Kristina Hainer iz Žužemberka v Radovljico, Hilda Mihelič iz Sv. Križa pri Litiji v Zagorje, Dragotin Zupančič iz Stopič v Rakitno, Franjo Bitenc od Sv. Primoža na Pohorju v Staro lipo, Darinka Bercé iz Boštana v St. Janž, Katarija Andrejka iz Preske v Rove, Elza Podboj iz Rov v Presko, Gabrijela Grom-Hladnik iz Dol. Nem. vasi v Babino polje, Marija Bartol iz Dolenje vasi v Ribnico, Ivana Dolinšek iz Kolovrata v Senožeti, Ladislav Požar z Ježice na Barje, Oskar Hrast iz Mengša na Črnuče, Mira Klun iz Fara-Vasi v Loški potok, Fran Žukovec iz St. Petra v Novo mesto, Marija Kramolec-Vyzourek iz Dobrepolj v St. Vid nad Ljubljano.

— Verne duše so prost dan; to naj velja vsem onim, ki se tozadevno obračajo na nas. Dosedaj je bilo to še vedno v navadi, kadar je padla med dva dni nedelja.

— Pojasnilo. V eni zadnjih števil »Učit. Tovariš« je bilo objavljeno, da je dobilo študijski dopust za višjo pedagoško šolo v Zagrebu samo enajst klerikalnih strankarjev. Sedaj so se nam javili, da so dobili dopust med temi tudi ti-le člani UJU: tov. Iskra, Cotič, Rojc, Vidmar (ta za sikarsko akademijo), Anica Černejeva in Tone Seliškar, ki pa je samovoljno prekinil dopust in se vrnil na svoje službeno mesto.

— Imenovanje. Josip Ribičič, učitelj pri Sv. Jakobu v Trstu je imenovan za začasnega šolskega upravitelja na Rakeku; učiteljica Julija Koskmet v Podkrajju za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Dolenji vasi.

— † Fran Jordan, V deželni bolnici v Ljubljani je umrl tov. Fran Jordan, stalni učitelj na II. mestni šoli v Ljubljani. Pokojnik je prej služboval v Toplicah pri Zagorju, Radečah, Bukovju, Razdrtem in kot nadučitelj v Ihanu. Rojen je bil v Grobljah pri St. Jerneju, šolal se je v Kočevju in Novem mestu ter je napravil leta 1893. maturo na ljubljanskem učiteljskem. Posebno se je posvetil nadačajnemu izobraževanju. Obvladal je francoski jezik, obiskoval tečaj za rokotvorni pouk na Dunaju, pri katerem se je posebno zanimal za mizarstvo in lesorezbo, tečaj za moderno risanje v Ljubljani in za kmetijstvo na Grmu. Bil je blagega značaja in vzoren šolnik, kar mu je šolska oblast izkazala z dvema priznanicama. Zapušča štiri nedoletne otroke in ženo. Blagemu tovarišu bodi ohranjen časten spomin, preostalim pa naše sožalje!

— V Črnučah pri Ljubljani je umrl tov. Cerar. N. p. v. m.!

— Belokranjsko učiteljsko društvo je sklenilo v počaščenje spomina prvoboritelja za naše pravice, soustanovnika Učiteljskega konvikta, vrlega tovariša Jakoba Dimnika pristopiti Učiteljskemu konviktu kot ustanovnik z zneskom 1000 Din.

— Tiskovine za knjigovodstvo trgovskih nadaljevalnih šol ima v zalogi Učiteljska tiskarna, in sicer blagajniško knjigo, dnevnik, glavno knjigo, salda konti in skontro blaga, vsi v posameznih polah. Vodstvom trgovskih nadaljevalnih šol jih najtopleje priporočamo.

— NAROČNIKE »ZVONČKA« opozarjamo, da bo prihodnji številki »Zvončka« priložena položnica z označbo dolžnega zneska. Prosimo nujno, da nam nemudoma poravnate naročnino, kdor nam tekom novembra ne poravnata dolga na naročnini, ne bo dobil decembrove številke. Naše tovarišice in tovariše vlijudno prosimo, da na to opozorijo naročnike »Zvončka« v svojih razredih. Mesečniki dobe obračune pozneje. Upravnik.

IZJAVA.*

Med učiteljskimi imenovanji, ki se čutijo preganjani, je bila navedena v listih tudi učiteljica ga. Sterk-Jurca Marija, ki je prišla med te menda tako, kakor Pilat v vero.

Da bi se z zlobnim zavijanjem ne spravljalo morda tega imenovanja v stik z neko disciplinarno zadevo, izjavljamo podpisani, da je imenovana učiteljica za razpisano učno mesto v Hajdini sama prosila, katero mesto ji je potem prosvetno ministrstvo podelilo.

V Radečah meseca oktobra 1924.

Jos. Armič,
šolski upravitelj.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Darila: Anton Porekar, nadučitelj na Plum pri Ormožu 50 Din namesto venca na grob umrlemu tovarišu in sošolcu ter iskrenemu prijatelju Martinu Salamu. — Za »Ganglov kamen« sta darovala Ferk Bogomir, učitelj pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju in Julka Bantan, šolska upraviteljica v Mačkovcih (Prekmurje) vsak po 1 obveznico 7% državnega posojila à 100 Din (sept. 1922.) = 200 Din. Zbirka »Ganglov kamen« izkazuje sedaj 9396 Din. Iskrena hvala! — Blagajniki učiteljskih društev spomnite se članarine za naš dom! — M. Kožuh, blagajnik.

Učiteljski pravnik.

—Š Brezplačno zdravljenje za državne uradnike v bolnicah. Kakor izveemo, je izdan odlok, da se uveljavi člen uradniškega zakona glede brezplačnega zdravljenja državnih uradnikov v bolnicah Slovenije. O zadevi bomo podrobneje še poročali.

—Š Dvomesečna posmrtna pomoč in pogrebina se izplačuje v Ljubljani in ne v Beogradu. Kakor izveemo je izdana odločba, da se odslej tudi dvomesečna posmrtna pomoč in pogrebina izplačuje in nakazuje pri finančni delegaciji v Ljubljani in ni treba šele rešitve z Beograda. S tem se je nakazilo in administracija zelo pospešila. O zadevi bomo podrobneje še poročali.

—Š Prošnje za penzijo in vdovino morajo biti opremljene z »Uverenjem o godinama službe«, z izkazom o razrešitvi iz službe. Glavna kontrola zavrača vse prošnje, ki niso opremljene s temi prilogi.

—Š Čin pedagoške šole. Glavni prosvetni svet v Beogradu se je izrekel o činu pedagoške šole. Pedagoška šola po tem izreku nima čina fakultet, vendar spada med visoke strokovne šole. Pri izpremembi uradniškega zakona se mora kandidatom s kvalifikacijo pedagoške šole omogočiti, da pridejo v I. uradniško kategorijo.

—Š Izostanek državnega uslužbenca od službe. Ministrstvo pravde razglasa: Centralna komisija za izvrševanje zakona o civilnih državnih uslužbencih je izdala o izostanku državnega uslužbenca iz službe sledeče mnenje: Po členu 104. zakona o državnih uradnikih mora državni uslužbenec, ki kadarkoli in iz kakršnegakoli razloga ne more priti v službo, o tem poročati takoj, najkasneje pa v 24 urah, svojemu neposrednemu starejšini in opravičiti svoj izostanek. V zakonu ni predpisano, kakšna bodi ta opravičila, in prepuščeno je presoji dotičnega starejšine, da se zadovolji tudi samo z uslužbenčevimi prijavo, če je uslužbenec verodostojen in zanesljiv, tako da opravičuje zaupanje. Če ga ne opravičuje ali če dalje časa ne pride v urad, se mora zahtevati zadostno dokazilo, ki naj z njim uslužbenec izpriča svoj izostanek. Kar se tu smatra za izostanek vobče, velja tudi za izostanek zaradi obolevosti. Tudi v tem primeru je uslužbenec dolžan, postopati po členu 104. zakona. Če traja bolezen dalje časa in je uslužbenec sicer verodostojen, se lahko zadovolji starejšina tudi samo z uslužbenčevimi prijavo. Drugače mora zahtevati od njega dokazilo. Pri izbiri tega dokazila pa starejšina ne more več postopati po svoji presoji, ker je to dokazilo predpisano v členu 108. Če se torej po starejšinovem mnenju pokaže potreba, da se ugotovi zdravstveno stanje državnega uslužbenca, ki je izostal od službe, mora ta svoj izostanek opravičiti na podstavi komisijske ugotovitve svojega zdravja, kakršna je določena s členom 108., ker je tudi

* Za ta dopis odgovarja uredništvo le toliko, kolikor določa zakon.

Nasilja novega prosvetnega režima.

—na Največji centralizem, ki smo ga dosedaj poznali pri prosveti, so sedaj v praksi upeljali klerikalci, ki so se najstrastneje borili proti centralizmu. Dr. Korošec celo novincev ni pustil imenovati prosvetnemu oddelku, kaj šele okrajnim šolskim svetom, za kar so se klerikalci svojčas tako gnali. Taki so klerikalci v praksi in jih je imel sedaj vsakdo priliko spoznati!

—na Anarhija pod klerikalnim prosvetnim režimom. Okrajni šolski nadzorniki uradujejo samo po dva dni v tednu, so nadalje še upravitelji šol v lastnem okraju, so voditelji obrtnih nadaljevalnih šol in poučujejo celo na njih. Uradne akte odnašajo iz urada domov. Prav lepa vlada »reda«.

—na Protekcija ministra prosvete »zakona, pravice in reda«. Ako pogledamo deške šole v Sloveniji, opazimo, da je »mali minister« g. Velikonja namestil na njih zadnje čase vse polno ženskih učnih moči ter uganjal na njih pravcato partizansko protekcijo, proti kateri se je klerikalni tabor še pred kratkim tako strastno boril. V Mariboru je namestil hčerko bogataša dr. Leskovarja na deški šoli, ki je komaj dovršila učiteljšče. O takih nameščenjih bomo še obširneje izpregovorili.

—na Gospod vladni komisar Narte Velikonja je imenovan v ministrstvo za šume in rude, a rešuje partizansko prosvetno politiko pri prosvetnem oddelku. Kako se to strinja z vlado »zakona in reda«?

—na Maščevanje režima. Tovariš Vladko Rapè, učitelj v Mostah, je premeščen v Sv. Lenart nad Škofjo Loko. Na njegovo mesto je klerikalni režim delegiral mlajšo učiteljico, in sicer na deško šolo, kar je tudi lep primer »zakonitosti«.